

Mattia e il nonno

มัตเตียกับปู่

คนที่เรารัก จะอยู่กับเราตลอดไป

โรแบร์โต ปิอูมินิ เขียน เช็คโค มารีเอิลโล วาดภาพประกอบ

นันทวรรณ ขาญประเสริฐ แปล

พิมพ์ครั้งที่ ๒ (ฉบับปรับปรุง)

๑

มีปูคนหนึ่งนอนอยู่บนเตียง ตัวชูบชีดและเบาหวิว

รอบๆตัวปูมีแม่ พ่อ ลุงสองคน หลานหกคน และเพื่อนๆ
ของคนในครอบครัว ทุกคนร้องไห้ ไม่ก็กำลังตั้งท่าจะร้อง หรือ
ร้องไปแล้วก็มี ยกเว้นหลานคนเล็กสุด อายุเจ็ดขวบ ชื่อว่ามัดเตี้ย

บางคนกำลังมองดูปู ปูหลับตาและหายใจช้าๆ หน้าอก
โหว่ขึ้นลงเพียงแผ่วเบา บางคนมองที่มีปูซึ่งพอมเห็นและแน่นิ่ง
สีซีดขาวเกือบจะเหมือนผ้าปูที่นอน บางคนมองขอบเตียง ตรงที่มี
ชายครุยสีแดง บางคนหลับตา มองดูความมืดในดวงตา

มัดเตี้ยกำลังดูแมลงวันตัวหนึ่งที่ไต่อยู่บนเพดานเหนือตัวปู
พอดี ท่าทางมันเหมือนไม่รู้ว่าจะไปทางไหนดี ไปทางโน้นนิดทางนี้
หน่อย ข้างหน้าที่ข้างหลังที่ มันอาจจะทำอะไรที่เล็กมากๆ หาย
และตอนนี้กำลังหาอยู่ก็ได้

มัดเตี้ยคิดว่าสิ่งที่เล็กมากสำหรับแมลงวันจะต้องกระจิวหลิว
เป็นแน่สำหรับเด็ก และสำหรับผู้ใหญ่ก็จะยิ่งกระจิวตกลงไปอีก

ของกระจี๋หลิวที่แมลงวันกำลังหาอยู่ บางทีอาจจะตกลงมาจากเพดานแล้ว เพราะว่าทุกสิ่งย่อมตกลงมายกเว้นแมลงวันซึ่งมีตะขอเกาะไว้ ปูเคยบอกมัดเตี้ยอย่างนี้ มัดเตี้ยคิดว่าถ้าของกระจี๋หลิวตกลงมาจากเพดาน จะต้องไปอยู่บนตัวปูที่นอนอยู่ตรงนั้นพอดี เขาคิดว่า บางทีตอนนี้เจ้าสิ่งกระจี๋หลิวนั้นอาจจะกำลังทำให้ปูรู้สึกคัน และถ้าเขารู้ว่าปูคันตรงไหน เขาก็จะเกาให้ เพราะดูท่าปูจะเกาเองไม่ไหวเลยจริงๆ

๒

ขณะที่มัตเตียกำลังคิดเรื่องนี้อยู่ ปูก็หันหน้ามาทางเขาแล้วเรียก
“มัตเตีย”

อาจเป็นเพราะปูไม่ได้เรียกคนอื่นๆ จึงไม่มีใครขยับเขยื้อน
กันเลย ดูเหมือนจะไม่สังเกตเห็นเสียงด้วยซ้ำว่าปูเอ่ยปากพูด

“ครับปู” มัตเตียตอบ เขากำลังแหงนหน้ามองแมลงวันบน
เพดาน แต่ก็ก้มลงมาตอบ

เขาคิดว่าปูคงจะบอกว่าอยากให้เกาตรงไหน แต่ปูกลับพูดว่า
“ไปเดินเล่นกันไหม”

มัตเตียมองไปรอบๆ คงเป็นเพราะปูชวนเขาคนเดียวกระมัง
แม่และพ่อ พี่สาว ลุง ญาติๆ และคนอื่นๆ จึงไม่เคลื่อนไหวและ
ไม่พูดอะไรเลย ยังคงมองดูปูกันต่อไป บ้างก็ดูที่มีมือ ผ่าคลุมเตียง
และความมืดสลัวในน้ำตา

ออกจะแปลกอยู่สักหน่อย แต่ก็ใช้ว่า จะเป็นไปได้ เพราะว่า

มันกำลังเกิดขึ้นจริงๆ

“แต่ปู่กำลังจะตายไม่ใช่หรือครับ” มัดเตี้ยถาม

“ใครบอก” ปู่กล่าวพลางยกมือขึ้นเกาปลายจมูก

“ทุกคนเลยครับ” มัดเตี้ยว่า พักพเถิดไปทางผู้คนที่อยู่

รายรอบ

“เขาพูดเล่นกัน” ปู่ว่า

“จริงหรือครับ”

มัดเตี้ยมองดูญาติๆ อีกครั้ง สีหน้าทุกคนไม่เปลี่ยน เงียบ

และนิ่ง

“ดูท่าทางจริงจังกันมากเลยครับปู่” มัดเตี้ยพูด รู้ลึกซึ้ง

“ใช่” ปู่พูดยิ้มๆ “ก็เพราะพูดเล่นกันไม่เป็นนะสิ”

ปู่ลุกขึ้นนั่งบนเตียง

“ว่าไง เราจะไปกันหรือยัง”

“ไปไหนครับปู่”

“ก็ไปเดินเล่นไง ไปเดินเหียวกันให้สนุก แบบที่เราชอบ”

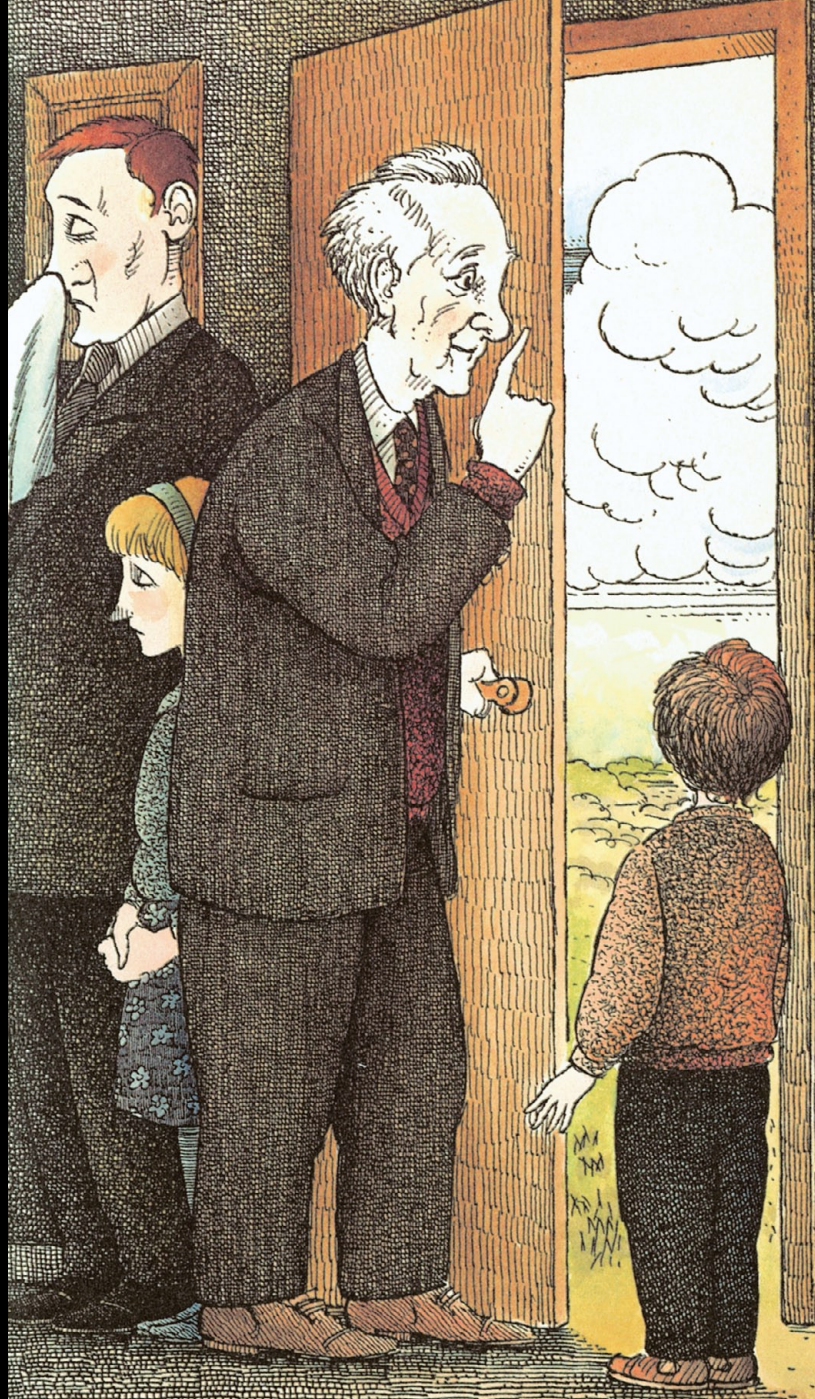
“ให้ผมบอกแม่ว่าอย่างไรครับ”

มัดเตี้ยมองดูแม่ แม่กำลังหลับตา ลำคอสั้นสะท้าน

“ถ้าเราออกไปกันเบาๆ ก็จะไม่มีการสังเกตเห็น” ปู่พูดแล้ว

เหยียดขาลงบนพรม

“ไม่มีใครสังเกตเห็นจริงๆ ด้วย

“แล้วเราจะไปกันนานไหมครับ” มัดเตี้ยถามแล้วชำเลื่องดูพ่อซึ่งกำลังจ้องมองชายครุยผ้าคลุมเตี้ย

“ไม่รู้สิ” ปู่ตอบ “การเที่ยวสนุกๆนี่นะ ไม่มีใครบอกได้หรอกว่าจะกินเวลานานแค่ไหน ว่าแต่เอาเลื่อกันหนาวไปด้วยก็แล้วกัน ลมอาจจะแรง”

ปู่ลุกขึ้น จับมือมัดเตี้ย

มือปู่หอม อุ่น และแห้ง นอกจากไอบน้าของแม่แล้ว มือปู่คือสิ่งที่น่าสัมผัสที่สุด

“ไปกันเถอะครับ” มัดเตี้ยพูด รวากับว่าเขาเป็นต้นคิดให้ไปเดินเล่น

ทั้งสองพากันเดินไปที่ประตู ขณะที่คนอื่นๆ มองดูเตี้ยลงคนหนึ่งสุดจมูกส่งเสียงตลกๆ พี่สาวคนหนึ่งของมัดเตี้ยถอนหายใจยาว

มัดเตี้ยชายตาดูเพดานที่อยู่เบื้องหลัง เพื่อดูว่าแมลงวันยังคงหوارهอยู่หรือเปล่า แต่ไม่มีแมลงวันแล้ว

ปู่เปิดประตูเบาๆ รวากับเพื่อไม่ให้ใครตื่น

๓

นอกห้องของปู่ไม่มีทางเดินระหว่างห้อง ไม่มีทั้งบันได ประตูบ้าน
ถนน และเมือง

มีที่ราบกว้างใหญ่ ทางซ้ายเป็นทุ่งหญ้า ส่วนทางขวามีแม่น้ำ
ที่ไหลอย่างสงบ และได้ยินเสียงน้ำไหล

มืดเดียวกับปู่อยู่ทางฝั่งซ้าย

“ทางนี้เป็นฝั่งซ้ายใช่ไหมครับปู่” มืดเตี้ยถาม

“มืดเตี้ยว่านั่นหรือ” ปู่ตอบ บีบมือเขาเบาๆ แต่ไม่หันหน้า
มา “แล้วรู้ได้อย่างไรล่ะ”

“พ่อเป็นคนอธิบายให้ผมฟังครับ”

“เราจะรู้ได้อย่างไรว่าเราอยู่บนฝั่งซ้าย”

มืดเตี้ยสุดลมหายใจลึกแล้วพูดว่า

“เราจะต้องหันหลังให้ภูเขา”

ปู่หันหน้ามาพูดว่า

“แต่ข้างหลังเราไม่มีภูเขา”

“ที่พูดอย่างนี้” มัดเตียชี้แจง “หมายความว่าเราต้องหันหลังให้ทิศที่น้ำไหลมา ปูเข้าใจไหมครับ เหมือนเราตอนนี้”

“อ้อ ก็หมายความว่าแม่น้ำที่อยู่ข้างหลังนั้นเกิดจากภูเขา เหมือนแม่น้ำสายอื่นๆทุกสายล่ะสิ”

“ก็ใช่นะสิครับ” มัดเตียพูด ออกท่าออกทางเห็นด้วยอย่างแข็งขัน “ไม่มีแม่น้ำสายไหนเกิดจากทะเลหรอกครับ”

“ดี ดี แล้วไงต่อ” ปูถาม

“พอเราหันหลังให้ภูเขา ซึ่งไม่ได้หมายความว่า จะต้องมีภูเขาจริงๆ เหมือนเราตอนนี้ ก็ง่าย ๆ ครับปู” มัดเตียว่า “ฝั่งไหนอยู่ทางซ้ายมือก็เป็นฝั่งซ้าย ฝั่งไหนอยู่ทางขวามือก็เป็นฝั่งขวา ปูเข้าใจไหมครับ”

“เข้าใจ ก็ง่าย ๆ” ปูตอบ

“เราสองคนอยู่ฝั่งซ้าย ฝั่งโน้นเป็นฝั่งขวา” มัดเตียพูดเพื่อให้แน่ใจว่าอธิบายได้แจ่มชัด “เข้าใจไหมครับ”

“เข้าใจ” ปูตอบ “ถ้าอย่างนั้นเราก็กำลังมุ่งหน้าสู่ทะเลนะสิ ใช่ไหม”

มัดเตียคิดอยู่ครู่หนึ่ง

“ถูกต้องครับ” เขาตอบ

เกิดความเจ็บที่เปี่ยมด้วยความรู้

“แล้วแม่น้าล่ะ รู้ไหม” ปูถาม

“รู้อะไรครับ”

“แม่น้ารู้ไหมว่าทางนี้เป็นฝั่งซ้ายของมัน”

มัตเตียหัวเราะ

“ใครจะไปรู้ล่ะครับว่ามันจะรู้หรือเปล่า! บางทีอาจจะไม่มี
ความหมายอะไรเลยสำหรับมันก็ได้ เรามาลองถามมันดูกันเถอะ
ครับ”

แล้วมัตเตียก็ถามแม่น้าว่ามันรู้หรือเปล่าว่าฝั่งนั้นเป็นฝั่งซ้าย
และฝั่งโน้นเป็นฝั่งขวา แต่แม่น้าไม่ตอบ เพียงส่งเสียงน้ำไหล
ต่อไป